

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku E. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 maja 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 maja 2015 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z wniosku E. W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. o prawo do emerytury – zmienił zaskarżony apelacją organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T. z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt IV U (...), i oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji organu rentowego z dnia 28 lutego 2014 r., odmawiającej jej przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawczynie zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W ocenie autora skargi „w przedmiotowej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na ustaleniu, czy sąd rozpoznając sprawę może stosować pozbawione zasad doświadczenia życiowego i logiki kryteria z góry przekreślające szanse ubezpieczonego na uzyskanie emerytury w myśl art. 184 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak również z działem XIV-tym, pozycją 5-tą załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., Dziennik Ustaw z 1983 r., numer 83, pozycja 43, poprzez „podciągnięcie” pracy w szczególnych warunkach pod szablon zwykłej pracy biurowej, obierając tym samym stronę podmiotu niewątpliwie „silniejszego” w obrocie prawnym jakim jest organ rentowy względem ubezpieczonego, który po 15 latach pracy w szczególnych, uciążliwych i ponadprzeciętnie szkodliwych dla zdrowia warunkach, jest w pełni legitymowany do skorzystania z prawa wypływającego z dyspozycji przepisu art. 184 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”.

Wskazano, że „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd II instancji dopuścił się rażąco błędnej interpretacji przepisów prawa materialnego, która to interpretacja doprowadziła do nierównego względem m.in. ubezpieczonych pracujących w warunkach niezagrażających zdrowiu potraktowania odwołującej się. Rzeczona błędna interpretacja polega na automatycznym i schematycznym zastosowaniu prawa, w szczególności Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., a wręcz stosowania pozaustawowych kryteriów oceny co stanowi pracę w warunkach szkodliwych, w szczególności okoliczność faktyczna, która posłużyła sądowi za uznaniem, iż praca świadczona przez odwołującą się przy elektrycznym monitorze ekranowym nie wpisuje się w ramy pracy w warunkach szczególnych, gdyż odwołująca się nie wpatrywała się bez przerwy w w/w ekrany. Należy podkreślić, iż tego rodzaju praca, polegająca na nieustannym wpatrywaniu się w monitor, obiektywnie nie istnieje. Wyżej wskazane postępowanie organu rentowego i sądu II instancji prowadzi do pozbawienia sensu i życia w/w przepisu Rozporządzenia Rady Ministrów”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawczyni nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.); przy czym twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej autor skargi wiąże z naruszeniem przepisów prawa materialnego, które określają (konkretyzują) przedstawione w uzasadnieniu wniosku zagadnienie prawne.

Taka konstrukcja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964). W postanowieniu z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990, Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że w dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednocześnie uzasadnienie wniosku o przyjęcie

skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia z 21 października 2008 r., II PK 158/08, LEX nr 738506, przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną podziela przedstawione wyżej stanowisko judykatury w zakresie omawianej kwestii.

Ponadto wniosek nie uwzględnia ustaleń faktycznych sądu oraz judykatury w aspekcie zaliczania do pracy w szczególnych warunkach pracy przy monitorach.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.